

Alles draait om benen

Bekappen voor aanvang droogstand belangrijk

Een kreupele koe kost drie liter melk per dag en dus duizend liter per lactatie.

Menno Holzhauer noemde nog negen redenen om te investeren in goede benen tijdens de thema-avond van het Platform Roodbont. 'Beter beenwerk zit in veel verschillende factoren', aldus de GD-dierenarts.

Melken en voeren is mooier dan koeien bekappen.' GD-dierenarts Menno Holzhauer begon zijn betoog voor een goede klauwgezondheid door het belang van preventief werken te benadrukken. 'Zorg dat je koeien met problemen snel behandelt, zorg voor een goede bedrijfshygiëne en let er ook in de fokkerij op. Beter beenwerk zit in veel verschillende factoren.' Investeren in goede benen loont, zo luidde het thema van Platform Roodbont op dinsdag 15 januari. In het hol van de roodbonte leeuw durfde Holzhauer wel te zeggen dat de mrij's vroeger betere klauwen hadden dan de fh-koeien. 'Maar de huidige roodbonte heeft een één punt lagere score voor

Lucas Talsma:
'Het mes in de zak houden hoort ook bij bekappen'

beenwerk dan zwartbont.' Fokken op goede benen heeft zin. Zo vergeleek de GD'er een stier als Kian, met 111 voor beenwerk, met een stier als Faber, die 101 scoort. 'Het verschil in de volgende generatie is zes tot tien procent minder kreupele koeien.'

Kromme rug

De economische schade van kreupele koeien is groot: drie liter melk per dag, maar ook een tussenkalftijd die met 30 dagen uitloopt. Bovendien hebben koeien die in de eerste 70 dagen na kalven kreupel worden een grotere kans om het bedrijf gedwongen te verlaten. 'De kans is 45 tot 50 procent groter dat ze diezelfde lactatie nog geruimd worden', lichte Holzhauer toe.

De kunst is de koe al te spoten voordat hij kreupel wordt, aldus Lucas Talsma, rundveespecialist bij Agrifirm. 'Je

ziet het aan de locomotion van koeien: lopen ze met een kromme rug, dan staat er wat aan te komen.'

Talsma werkte twintig jaar op de praktijkschool in Oenkerk en is een ervaren klauwbekapper. 'Een gezonde klauw moet wit zijn.' Hij adviseert de koeien twee keer per jaar te bekappen: net voor de droogstand en na drie maanden in productie. 'Voor de droogstand bekappen is belangrijk omdat je er dan voor zorgt dat de koeien goed een moeilijke periode ingaan. Bekappen drie maanden na het aan de melk komen is nodig omdat de koe dan uit die lastige periode is en dan kun je ook zien welke managementfouten je in de moeilijke honderd dagen hebt gemaakt.'

Als aandachtspunten bij het bekappen gaf Talsma mee om het balgedeelte van de binnenklauw te sparen en overbekappen te voorkomen. 'Het mes in de zak houden hoort ook bij bekappen', aldus Talsma, die de veehouders adviseerde zich regelmatig te laten bijscholen.

85,3 voor beenwerk

Er zijn bedrijven waar het met het beenwerk bijzonder goed gaat, bijvoorbeeld bij Henk Gieling in Babberich. Op zijn bedrijf met 59 melkkoeien scoren de – natuurlijk roodbonte – vaarzen gemiddeld 83,1 punten voor algemeen

Menno Holzhauer:
'Verskil tussen Kian en Faber is zes tot tien procent minder kreupele koeien'

voorkomen en maar liefst 85,3 voor beenwerk. 'Het is twintig procent fokkerij en tachtig procent management', zegt Gieling. 'Met de fokkerij borg je het beengebuike.' Maar vooral de verzorging draagt bij aan gezond beenwerk. 'Een gezonde pens is het begin.' Daarbij dicht hij de vitamine biotine een belangrijke rol toe. 'Die zorgt voor een sterke hoornhuid in de klauw.' Ook van belang is gematigd krachtvoer voeren. 'We voeren liever minder kilo's, maar dan wel hoogwaardige brok.'

Toch kent Gieling ook perioden dat het minder goed liep, toen hij in 2005 met zijn bedrijf verkaste bijvoorbeeld. 'We hadden nieuwe roosters en bijna alle koeien hebben wel op klosjes gelopen. Als ik wat zie, sta ik gelijk met de lijmpot klaar', noemt hij als belangrijke succesfactor. 'Als ik een koe kreupel zie lopen, bekap is haar de volgende morgen meteen.'

Alice Bootj

Henk Gieling:
'Als ik een koe kreupel zie lopen, bekap ik haar de volgende morgen meteen'